

UCHWAŁA Nr 252 / 6142 / 13
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 23 lipca 2013 r.

w sprawie wniesienia pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego projektu uchwały Sejmiku w sprawie utworzenia instytucji kultury służącej ochronie i promocji dziedzictwa Kresów dawnej Rzeczypospolitej.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596 z późn. zm.) i § 29 ust. 1 pkt 1 Statutu Województwa Podkarpackiego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 29 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999 r. Nr 28, poz. 1247, z 2002 r. Nr 54 poz. 1101, z 2008 r. Nr 55, poz. 1449),

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:**

§ 1

Wnosi się pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego projekt uchwały Sejmiku **w sprawie utworzenia instytucji kultury służącej ochronie i promocji dziedzictwa Kresów dawnej Rzeczypospolitej**, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Władysław Ortyl

/projekt/

UCHWAŁA NR
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
z dnia

**w sprawie utworzenia instytucji kultury służącej ochronie i promocji
dziedzictwa Kresów dawnej Rzeczypospolitej**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz ust. 2 pkt 7, art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596), art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. 1991 Nr 114 poz. 493 z późn. zm.) oraz § 19 ust. 2 Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. Z 2000 r. Nr 22 poz. 168 ze zmianami),

**Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Wyraża się intencję utworzenia na terenie województwa podkarpackiego instytucji kultury, której celem będzie prowadzenie działalności na rzecz ochrony, promocji, tworzenia i upowszechniania wiedzy na temat dziedzictwa Kresów dawnej Rzeczypospolitej.

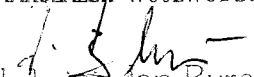
§ 2

Realizację uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

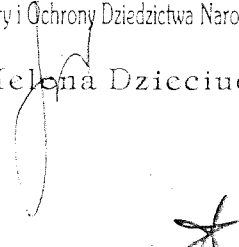
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Dr hab. inż. Jan Burek

Z-C A DYREKTORA DEPARTAMENTU
Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego

Helena Dzieciuch

Uzasadnienie do Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Ochrona dziedzictwa materialnego i niematerialnego ziem Kresów dawnej Rzeczypospolitej jawi się od wielu lat jako pilna potrzeba i zarazem konieczność gwarantująca zachowanie ciągłości kulturowej narodu polskiego i znaczenia kultury pamięci o Kresach dla kształtowania tożsamości współczesnego pokolenia Polaków, ale także dla poszukiwania sprzymierzeńców idei prawdy historycznej w kształtowaniu dobrosąsiedzkich relacji międzypaństwowych.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wartość kulturowa dziedzictwa polskiej cywilizacji na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej jest trudna do przecenienia. Docenienie tej wartości ze strony polskiej powinno generować szereg działań kulturotwórczych i administracyjnych mających na celu ratowanie, dokumentowanie i upowszechnianie dorobku cywilizacyjnego i kulturowego Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz Rzeczypospolitej Polskiej okresu międzywojennego. Ze względu na znaczenie, jakie ma ten dorobek dla dziedzictwa ogółouropejskiego oraz ze względu na potrzebę określenia się wobec niego przez narody i państwa, które są obecnie suwerennymi gospodarzami tych ziem; dla realizacji tego przedsięwzięcia niezbędne będzie pozyskanie do współpracy – w charakterze partnerów programowych i współorganizatorów projektów kulturotwórczych – instytucji naukowych, artystycznych i edukacyjnych tworzących współczesną kulturę narodową naszych wschodnich sąsiadów, w szczególności z Ukrainy, Litwy i Białorusi. Wreszcie, niezwykle istotnym, a z punktu widzenia polityki województwa podkarpackiego najważniejszym obszarem działania nowej instytucji kultury, byłyby (podejmowane samodzielnie lub w oparciu o odpowiednie modele współpracy zawiązywane zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym jak i międzywojewódzkim), działania kulturotwórcze ukierunkowane na ochronę zasobów dziedzictwa Kresów, które są obecne i dostępne do potencjalnego użytkowania na terenie województwa podkarpackiego i innych województw Polski Wschodniej.

Powstanie wyspecjalizowanej instytucji kultury zajmującej się dziedzictwem Kresów jest ważne także z tego względu, że w Polsce nie ma instytucji publicznej, która miałaby odpowiedni autorytet i kompetencje do pełnienia roli koordynatora działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego Kresów oraz byłaby zdolna do inicjowania przedsięwzięć kulturotwórczych, które mogą służyć realizacji tego celu w skali większej niż lokalnie.

Funkcja instytucji chroniącej i promującej dziedzictwo kulturowe Kresów dawnej Rzeczypospolitej powinna łączyć poszukiwanie pamiątek wspólnej świadomości kulturowej z promocją wielokulturowości i wspólnych europejskich korzeni ideowych i duchowych, których wyrazem jest obecne na terenie Kresów niezwykle cenne bogactwo kultury materialnej i niematerialnej. Instytucja powinna stać się swoistego rodzaju platformą wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie ochrony i konserwacji zabytków, ochrony krajobrazu kulturowego, ale także powinna angażować się i pośredniczyć w działalności naukowo-badawczej, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy o dziedzictwie kulturowym Kresów. Jej aktywność powinna

także przekładać się na przedsięwzięcia i działania w zakresie powszechnej i otwartej edukacji kulturalnej oraz turystyki kulturowej prowadzonej po obu stronach granicy, nakierowanej na uświadamianie i uczenie szacunku do historycznej tożsamości kulturowej.

Lokalizacja instytucji kultury o wyżej określonym charakterze w województwie podkarpackim ma swoje historyczne uzasadnienie. Z terenami obecnego województwa podkarpackiego związane były znakomite rody polskie, w tym m.in. Czartoryskich, Lubomirskich, Ossolińskich, Sapiehów, Potockich, Dzieduszyckich, Reyów. Ich zasługi dla rozwoju cywilizacyjnego tych obszarów dawnej Rzeczypospolitej są nie do przecenienia, bowiem to właśnie tam koncentrowała się ich wszechstronna aktywność w każdej dziedzinie życia, w tym także w zakresie kultury. Umiłowanie dla sztuki i nauki sprawiało, że w swoich kresowych rezydencjach utrzymywali prywatne grupy teatralne, finansowali artystów, fundowali obiekty sakralne, zakładali szkoły i wspierali liczne inicjatywy kulturotwórcze. Pomimo burzy dziejowej, która dotknęła tereny Kresów w XX wieku, wiele trwałych śladów w postaci zabytków kultury materialnej i niematerialnej pozostało i nadal przedstawia istotną wartość dla europejskiego dorobku kulturowego i cywilizacyjnego.

Mając powyższe na uwadze, wyrażamy przekonanie, że ustanowienie w województwie podkarpackim instytucji kultury spełniającej funkcje ochronne, naukowe, edukacyjne i promocyjne względem dziedzictwa Kresów dawnej Rzeczypospolitej, w tym stanie rzeczy jest uzasadnione zarówno potrzebą właściwego rozwoju tego istotnego zakresu naszej narodowej kultury pamięci jak i dobrym wykorzystaniem oraz rozwojem potencjału społecznego, organizacyjnego, gospodarczego i kulturowego województwa podkarpackiego.

Z-CA DYREKTORA DEPARTAMENTU
Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego

Helena Dzieciuch